

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 228

18 Νοεμβρίου 2012

ΠΡΑΞΗ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

Δημοσιονομικοί κανόνες και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 44 παρ. 1 του Συντάγματος.
2. Την έκτακτη περίπτωση εξαιρετικά επείγουσας και απρόβλεπτης ανάγκης:

α) να καθοριστούν δημοσιονομικοί κανόνες και πρακτικές για όλους τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης για την ορθή εκτέλεση των δημόσιων προϋπολογισμών εντός των ορίων και στόχων που αποφασίζονται από τη Βουλή,

β) να καθοριστούν δημοσιονομικοί κανόνες και πρακτικές ώστε να επιτευχθεί παρακολούθηση της ορθής εκτέλεσης των προϋπολογισμών και της οικονομικής διαχείρισης των δημοσίων επιχειρήσεων και των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου που υπάγονται στο κεφάλαιο Α' του ν. 3429/2005 (Α' 314), όπως αυτοί έχουν εγκριθεί στα πλαίσια του κρατικού προϋπολογισμού,

γ) να καθοριστούν δημοσιονομικοί κανόνες και πρακτικές ώστε να επιτευχθεί παρακολούθηση της ορθής εκτέλεσης των προϋπολογισμών και της οικονομικής διαχείρισης των ΟΤΑ,

δ) να οριστούν με σαφήνεια οι ευθύνες και οι αρμοδιότητες για τους Προϊσταμένους Γενικών Διευθύνσεων Οικονομικών Υπηρεσιών, ώστε να μπορέσουν να εκπληρώσουν την αποστολή τους προκειμένου να επιτευχθεί χρηστή δημοσιονομική διαχείριση,

ε) να κατατεθεί στη Βουλή ο Απολογισμός, ο Ισολογισμός και οι λοιπές Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις οικονομικού έτους 2011 μέχρι το τέλος Νοεμβρίου τρέχοντος έτους, ανεξάρτητα από την ημερομηνία κατάθεσης του Κρατικού Προϋπολογισμού,

στ) να δοθεί η δυνατότητα στους Γενικούς Διευθυντές των Υπουργείων, οι οποίοι απολύονται αυτοδίκαια, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, μετά από αίτηση τους να παραμείνουν στην Υπηρεσία και μέχρι την επιλογή και τοποθέτηση νέων προϊσταμένων,

ζ) να ενισχυθεί η ανεξαρτησία της ΕΛΣΤΑΤ με τη διασφάλιση της οικονομικής της αυτοτέλειας και να καθοριστεί ο λογαριασμός, στον οποίον πιστώνονται τα έσοδα που προκύπτουν από την αξιοποίηση της περιουσίας του Δημοσίου.

3. Την πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Δημοσιονομικοί κανόνες και πρακτικές

1. Μεταξύ του Υπουργείου Οικονομικών και των υπολοίπων Υπουργείων συνάπτονται ξεχωριστά μέχρι την 31η Δεκεμβρίου κάθε έτους μνημόνια συνεργασίας με στόχο την ομαλή εκτέλεση του Προϋπολογισμού και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση.

Στα μνημόνια περιλαμβάνονται τουλάχιστον: α) οι τριμηνιαίοι στόχοι εκτέλεσης του προϋπολογισμού κάθε φορέα, β) προκαθορισμένες διορθωτικές παρεμβάσεις σε περίπτωση εμφάνισης αποκλίσεων από τους στόχους, γ) οι επιπτώσεις στην περίπτωση μη υλοποίησης των διορθωτικών παρεμβάσεων, δ) ο χρόνος και το είδος των δημοσιονομικών αναφορών που υποβάλλει ο κάθε φορέας, ε) δεσμεύσεις ότι υφίστανται και λειτουργούν εσωτερικά συστήματα, διαδικασίες και μηχανισμοί που να διασφαλίζουν τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση ή μέτρα που λαμβάνονται για τη βελτίωσή τους, στ) ο ρυθμός αποδέσμευσης των εγκεκριμένων πιστώσεων του προϋπολογισμού, ζ) οι προθεσμίες, εντός των οποίων θα πρέπει να ανταποκριθεί το Υπουργείο Οικονομικών σε ερωτήματα, διευκρινίσεις ή επιλύσεις διαφορών μεταξύ των Υπουργείων και των Υπηρεσιών Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΥΔΕ), η) συγκεκριμένοι στόχοι για την τήρηση του λειτουργικού μητρώου δεσμεύσεων θ) δράσεις με πιθανά δημοσιονομικά οφέλη.

2. Αντίστοιχα μνημόνια συνεργασίας δύνανται να συνάπτονται μεταξύ του κάθε Υπουργείου και των υπευθύνων των εποπτευόμενων φορέων, το περιεχόμενο των οποίων επιλέγεται από τον οικείο Υπουργό. Σε κάθε περίπτωση μνημόνια συνεργασίας θα συ-

νάπτονται με όλους τους φορείς που αναφέρονται στο εδάφιο Β΄ της παραγράφου 4 του άρθρου 1 της παρούσας.

3. Όλα τα νομικά πρόσωπα - φορείς της Γενικής Κυβέρνησης υποχρεούνται να έχουν εγκρίνει τον προϋπολογισμό κάθε έτους μέχρι την 31η Ιανουαρίου του έτους, στο οποίο αναφέρεται ο προϋπολογισμός.

Σε περίπτωση μη έγκρισης του προϋπολογισμού, εκτός εάν αυτό οφείλεται σε αποχρώντες αντικειμενικούς λόγους που γνωστοποιούνται αμελλητί στον Υπουργό Οικονομικών και αναγνωρίζονται ως τέτοιοι με απόφαση του, καμιά δαπάνη, πλην των πληρωμών συντάξεων, αποδοχών προσωπικού και απόδοσης των επ' αυτών κρατήσεων, δεν θεωρείται νόμιμη.

4. Μέχρι την 15η Δεκεμβρίου κάθε έτους, με ευθύνη του Γενικού Διευθυντή Οικονομικών Υπηρεσιών, κάθε Υπουργείο υποβάλλει στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους μηνιαίο πρόγραμμα εκτέλεσης του προϋπολογισμού του, τόσο για τα έσοδα όσο και για τις υποχρεώσεις, στη βάση του οποίου καθορίζονται τριμηνιαίοι στόχοι για την διαφορά μεταξύ εσόδων και υποχρεώσεων, οι οποίοι μετά τη συμφωνία τους με το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους συμπεριλαμβάνονται στο μηνιόμιο συνεργασίας που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 1 της παρούσας.

Όμοιο πρόγραμμα εκτέλεσης του προϋπολογισμού τους υποβάλλουν μέχρι την 31η Ιανουαρίου κάθε έτους, με την επιφύλαξη των οριζόμενων στα άρθρα 2 και 3 της παρούσας, στο Γενικό Διευθυντή Οικονομικών Υπηρεσιών του εποπτευόμενου Υπουργείου και μέσω αυτού στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, όλα τα νομικά πρόσωπα και οι λοιποί φορείς της Γενικής Κυβέρνησης που ο προϋπολογισμός τους υπερβαίνει το ποσό που καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και το οποίο με όμοια απόφαση μπορεί να αναπροσαρμόζεται κατ' έτος.

5. Σε περίπτωση που από τα μηνιαία στοιχεία εκτέλεσης των προϋπολογισμών των υπουργείων και των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, τα οποία σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο υποβάλλουν πρόγραμμα μηνιαίας εκτέλεσης του προϋπολογισμού τους στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, διαπιστώνεται αρνητική απόκλιση άνω του 10% από τους τριμηνιαίους δημοσιονομικούς στόχους για τη διαφορά μεταξύ εσόδων και υποχρεώσεων, περικυπεται, με απόφαση του Διευθυντή Προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης, ποσό πιστώσεων για λειτουργικές δαπάνες των υπουργείων ή επιχορήγηση ή απόδοση πόρων ή οποιασδήποτε μορφής ενίσχυση από τον Κρατικό Προϋπολογισμό σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, ίσο με το ποσό της υπέρβασης πέραν του ανωτέρω ποσοστού. Η διαδικασία αυτή ενεργοποιείται, εάν δεν έχουν υλοποιηθεί οι αναφερόμενες στην περίπτωση β της παραγράφου 1 της παρούσας διορθωτικές παρεμβάσεις. Εάν, βάσει των απολογιστικών στοιχείων του επόμενου τριμήνου προκύψει ότι οι αποκλίσεις έχουν εξισορροπηθεί, το ποσό των πιστώσεων που έχει περικοπεί, δύναται να επαναδιατεθεί.

6. Σε περίπτωση που για δυο συνεχόμενα τρίμηνα διαπιστώνεται απόκλιση άνω του 10% από τους δημοσιονομικούς στόχους και δεν έχουν ληφθεί τα αναφερόμενα στην περίπτωση β της παραγράφου 1 της παρούσας μέτρα, ο Υπουργός Οικονομικών ορίζει Επόπτη Οικονομικών Υπηρεσιών σε εποπτευόμενους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, οι αρμοδιότητες και οι υποχρεώσεις του οποίου καθορίζονται με την απόφαση ορισμού του.

7. Από 1/1/2014 δεν επιτρέπεται ο δανεισμός φορέων για άλλους σκοπούς πλην επενδύσεων. Σε κάθε περίπτωση απαιτείται η έγκριση του Υπουργού Οικονομικών.

8. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ρυθμίζονται λεπτομέρειες για την εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων.

Άρθρο 2

Μηχανισμός παρακολούθησης ετήσιων προϋπολογισμών για τις ΔΕΚΟ και τα ΝΠΙΔ του Κεφαλαίου Α΄ του ν. 3429/2005

1. Οι ΔΕΚΟ και τα ΝΠΙΔ του Κεφαλαίου Α΄ του ν. 3429/2005 υποβάλλουν στη Διεύθυνση ΔΕΚΟ του Υπουργείου Οικονομικών τους ετήσιους προϋπολογισμούς τους, οι οποίοι θα πρέπει να είναι σύμφωνοι με τους δημοσιονομικούς στόχους του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής, όπως τροποποιείται και ισχύει κάθε φορά, καθώς και τους τριμηνιαίους στόχους για τις βασικές κατηγορίες εσόδων και εξόδων. Πέραν των όσων ορίζονται στο άρθρο 7 του ν. 3429/2005, εντός ενός μηνός από την ημερομηνία ψήφισης του Κρατικού Προϋπολογισμού, οι ετήσιοι προϋπολογισμοί των ως άνω φορέων εξειδικεύονται σε μηνιαία και τριμηνιαία βάση από τη Διεύθυνση ΔΕΚΟ, σε συνεργασία με τις διοικήσεις των φορέων, και κοινοποιούνται στις αρμόδιες υπηρεσίες των εποπτευόμενων Υπουργείων και του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους. Οι διοικήσεις των φορέων πρέπει να διασφαλίζουν ότι δεν θα υπάρχουν αρνητικές αποκλίσεις και να λαμβάνουν εγκαίρως όλα τα απαραίτητα μέτρα προς το σκοπό αυτό. Η εκτέλεση των ετήσιων εγκεκριμένων προϋπολογισμών των προαναφερόμενων φορέων παρακολουθείται σε μηνιαία και τριμηνιαία βάση από τη Διεύθυνση ΔΕΚΟ του Υπουργείου Οικονομικών, και εφόσον είναι Φορείς Γενικής Κυβέρνησης, και από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους.

2. Στην περίπτωση αρνητικών αποκλίσεων στα οικονομικά αποτελέσματα σε ποσοστό μεγαλύτερο του 10% εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 1 της παρούσας. Επιπλέον, για τις ΔΕΚΟ και τα ΝΠΙΔ του Κεφ. Α΄ του ν. 3429/2005:

α) που είναι Φορείς Γενικής Κυβέρνησης μειώνεται ισόποσα και το εγκεκριμένο ποσό ακαθάριστου δανεισμού από τη Διεύθυνση ΔΕΚΟ, η οποία υποχρεούται να ενημερώσει σχετικά την 25η Διεύθυνση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, αρμόδια για τις εγγυήσεις του Ελληνικού Δημοσίου. Εάν, βάσει των

τριμηνιαίων απολογιστικών στοιχείων, ο προϋπολογισμός εξισορροπηθεί και αντισταθμιστούν οι αρνητικές αποκλίσεις, τότε το ύψος της επιχορήγησης του Κρατικού Προϋπολογισμού και το εγκεκριμένο ποσό ακαθάριστου δανεισμού για το εν λόγω διάστημα αναπροσαρμόζονται στα αρχικά εγκεκριμένα όρια και τυχόν ποσά που έχουν παρακρατηθεί από την εγκεκριμένη επιχορήγηση, αποδίδονται στο φορέα με την επόμενη μηνιαία δόση

β) που δεν είναι φορείς γενικής κυβέρνησης και λαμβάνουν επιχορηγήσεις ή ενίσχυση οποιασδήποτε μορφής από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, η παρακολούθηση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού ακολουθεί ης διατάξεις της περίπτωσης 2α της παρούσας υποπαραγράφου

γ) που δεν είναι φορείς γενικής κυβέρνησης και δεν λαμβάνουν επιχορήγηση ή ενίσχυση οποιασδήποτε μορφής από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, σε περίπτωση τριμηνιαίας αρνητικής απόκλισης στα οικονομικά αποτελέσματα προ φόρων, τόκων και προβλέψεων, η Διεύθυνση ΔΕΚΟ υποχρεούται να μειώσει ισόποσα το εγκεκριμένο ποσό δανειοδότησης και να ενημερώσει την 25η Διεύθυνση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους. Εάν, βάσει των τριμηνιαίων απολογιστικών στοιχείων ο προϋπολογισμός εξισορροπηθεί και αντισταθμιστούν οι αρνητικές αποκλίσεις, το εγκεκριμένο ποσό ακαθάριστου δανεισμού αποκαθίσταται σε εκείνο που είχε αρχικά εγκριθεί για το αναφερόμενο διάστημα.

3. Σε κάθε περίπτωση και εφόσον διαπιστωθεί αρνητική απόκλιση από τους τριμηνιαίους στόχους στα οικονομικά αποτελέσματα προ επιχορηγήσεων, φόρων, τόκων και προβλέψεων σε ποσοστό μεγαλύτερο από 10% σε σχέση με τα προϋπολογισθέντα, σε κάποιον εκ των φορέων της προηγούμενης παραγράφου, η καταβολή των αμοιβών των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, αναστέλλεται έως την εξισορρόπηση του αρχικώς εγκεκριμένου προϋπολογισμού και την αντιστάθμιση τυχόν αρνητικών αποκλίσεων. Εάν και τα ετήσια οικονομικά αποτελέσματα προ επιχορηγήσεων, φόρων, τόκων και προβλέψεων αποκλίνουν σε ποσοστό μεγαλύτερο του 10%, τότε η θητεία των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου του συγκεκριμένου φορέα λήγει αυτοδίκαια εντός ενός μηνός από τη διαπίστωση της εν λόγω απόκλισης.

4. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών προσδιορίζονται συγκεκριμένοι αντικειμενικοί λόγοι και εξωγενείς παράγοντες, για τους οποίους μπορεί να αναθεωρηθούν οι ετήσιοι προϋπολογισμοί. Στην περίπτωση κατά την οποία η διοίκηση κάποιου φορέα διαπιστώσει αδυναμία εκτέλεσης του ετήσιου εγκεκριμένου προϋπολογισμού που οφείλεται αποκλειστικά σε κάποιον από τους λόγους που αναφέρονται στην ανωτέρω απόφαση, οφείλει να υποβάλλει άμεσα στη Διεύθυνση ΔΕΚΟ, αίτημα αναθεώρησης αυτού, συνοδευμένο με σχετική τεκμηριωμένη έκθεση

για την αναγκαιότητα και τους λόγους αναθεώρησης. Η ανωτέρω Διεύθυνση, εξετάζει το αίτημα εντός 15 ημερών και, εφόσον κρίνει αυτό βάσιμο και επαρκώς αιτιολογημένο, εισηγείται στη Διυπουργική Επιτροπή Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών του αρ. 10 του Ν. 3429/2005 την αναθεώρηση του συγκεκριμένου προϋπολογισμού, αφού έχει σε κάθε περίπτωση προηγουμένως ελέγξει ότι, σε επίπεδο συνόλου φορέων του Κεφαλαίου Α΄ του Ν. 3429/2005, τηρούνται οι δημοσιονομικοί στόχοι του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής, όπως ισχύει κάθε φορά. Στην συνέχεια, κοινοποιεί την απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής στον ενδιαφερόμενο φορέα, καθώς και στις αρμόδιες υπηρεσίες του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους και των εποπτευόμενων Υπουργείων.

5. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών δύναται να εξειδικεύονται οι λεπτομέρειες σχετικά με τη διαδικασία παρακολούθησης της εκτέλεσης των εγκεκριμένων προϋπολογισμών, την επιβολή των όσων προβλέπονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, καθώς και τα υποβαλλόμενα από τους φορείς στοιχεία.

6. Η υποπαραγράφος Δ.3 της παραγράφου Δ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (ΦΕΚ Α΄ 222) καταργείται.

Άρθρο 3

Παρατηρητήριο Οικονομικής Αυτοτέλειας των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης

1. Συνιστάται στο Υπουργείο Εσωτερικών Παρατηρητήριο Οικονομικής Αυτοτέλειας των ΟΤΑ (εφεξής «Παρατηρητήριο») με σκοπό τη συνεχή παρακολούθηση σε μηνιαία βάση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού των ΟΤΑ και των νομικών τους προσώπων που εντάσσονται στο Μητρώο των Φορέων Γενικής Κυβέρνησης.

Στόχος του Παρατηρητηρίου είναι η επίτευξη ισοσκελισμένων προϋπολογισμών, καθώς και απολογισμών και η ενίσχυση της οικονομικής αυτοτέλειας των ΟΤΑ σύμφωνα με τις οδηγίες των Υπουργείων Εσωτερικών και Οικονομικών και με τα οριζόμενα στην ισχύουσα δημοσιονομική νομοθεσία.

2. Το Παρατηρητήριο συγκροτείται με Απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και αποτελείται από έναν Σύμβουλο του Ελεγκτικού Συνεδρίου ως Πρόεδρο, ο οποίος ορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Δικαστικών Λειτουργιών, το Γενικό Διευθυντή Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εσωτερικών, τον αρμόδιο Διευθυντή της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εσωτερικών, έναν εκπρόσωπο της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας ο οποίος ορίζεται με απόφαση του ΔΣ της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας, προκειμένου για δήμους, ή έναν εκπρόσωπο της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδας, προκειμένου για περιφέρειες, έναν εμπειρογνώμονα εγνωσμένου κύρους, έναν εκπρόσωπο του

Υπουργείου Οικονομικών και το Γενικό Διευθυντή Θησαυροφυλακίου του Προϋπολογισμού του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, η σύμφωνη γνώμη του οποίου απαιτείται για την έκδοση απόφασης από το Παρατηρητήριο.

3. Το Παρατηρητήριο υποστηρίζεται διοικητικά από τη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εσωτερικών, στην οποία δύναται να αποσπάται ή να μετατάσσεται εξειδικευμένο προσωπικό πανεπιστημιακής εκπαίδευσης από το Δημόσιο, τους ΟΤΑ, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα, με κοινή απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης. Ο Γενικός Διευθυντής των Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εσωτερικών επιλαμβάνεται όλων των σχετικών θεμάτων, με προτάσεις και εισηγήσεις προς το Παρατηρητήριο.

4. Το Παρατηρητήριο είναι αρμόδιο για τον έλεγχο της ορθής εκτέλεσης του προϋπολογισμού και της εν γένει πορείας των οικονομικών και της επιχειρησιακής δράσης των ΟΤΑ και των νομικών τους προσώπων, όπως αποτυπώνονται στο «Ολοκληρωμένο Πλαίσιο Δράσης» (ΟΠΔ). Το ΟΠΔ συνοψίζει το πενταετές επιχειρησιακό πρόγραμμα δράσης, το ετήσιο πρόγραμμα δράσης και τον ετήσιο προϋπολογισμό του ΟΤΑ και των νομικών του προσώπων και εγκρίνεται από την αρμόδια για την εποπτεία του αρχή. Η αρχή αυτή υποχρεούται να αποστέλλει στο Παρατηρητήριο, σε ηλεκτρονική μορφή, το ΟΠΔ, το οποίο αναρτάται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Εσωτερικών και του οικείου ΟΤΑ. Το ΟΠΔ περιλαμβάνει υποχρεωτικά μηνιαίους και τριμηνιαίους στόχους, δράσεις και προθεσμίες σε συμμόρφωση με τον κανόνα του ισοσκελισμού του προϋπολογισμού και τα μνημόνια συνεργασίας σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 1 της παρούσας.

5. Το Παρατηρητήριο αξιολογεί τις προβλέψεις εσόδων που παρουσιάζουν οι ΟΤΑ και διατυπώνει προτάσεις περί τροποποίησης τους, όπου αυτό κρίνεται αναγκαίο. Το Παρατηρητήριο με βάση μηνιαία στοιχεία εκτέλεσης του προϋπολογισμού, που παρακολουθεί η Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών, καθώς και με πρόσθετα στοιχεία που παρέχει ο ΟΤΑ, εφόσον του ζητηθεί, αξιολογεί και ελέγχει την πορεία της εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Σε περίπτωση που διαπιστώσει απόκλιση από τους τριμηνιαίους δημοσιονομικούς στόχους άνω του 10%, το Παρατηρητήριο ενημερώνει εντός μηνός από τη λήξη του τριμήνου, τον ΟΤΑ και την αρμόδια για την εποπτεία του Αρχή, παρέχοντας οδηγίες και εισηγούμενο μεθόδους για τη διόρθωση της απόκλισης. Ο ΟΤΑ υποχρεούται άμεσα να λάβει υπόψη του τις επιστημονικές του Παρατηρητηρίου, καθώς και όλα τα προσήκοντα μέτρα, ενημερώνοντας σχετικά το Παρατηρητήριο.

6. Εφόσον η εκτέλεση του προϋπολογισμού του

ΟΤΑ εξακολουθεί να παρουσιάζει για δύο συνεχόμενα τρίμηνα απόκλιση από τους στόχους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου και διαπιστωθεί ότι δεν έχουν ληφθεί τα προσήκοντα μέτρα, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, που εκδίδεται ύστερα από αιτιολογημένη εισήγηση του Παρατηρητηρίου, ο ΟΤΑ υπάγεται υποχρεωτικά σε Πρόγραμμα Εξυγίανσης. Ο τρόπος υλοποίησης του Προγράμματος καθορίζεται από το Παρατηρητήριο, ενώ η ένταξη στο ανωτέρω Πρόγραμμα συνεπάγεται την υποχρέωση εφαρμογής, κατά περίπτωση μέρους ή του συνόλου, των κάτωθι παρεμβάσεων:

α) άμεση εφαρμογή των αναγκαίων μέτρων που προβλέπονται από τη νομοθεσία προς διασφάλιση της είσπραξης των απαιτήσεων του ΟΤΑ και της αντιμετώπισης της φοροδιαφυγής,

β) αναστολή προσλήψεων,

γ) επιβολή υποχρεωτικών μετατάξεων προσωπικού,

δ) πρόσβαση στο Λογαριασμό Εξυγίανσης και Αλληλεγγύης της Αυτοδιοίκησης του άρθρου 263 του ν. 3852/2010 (Α' 87), οι πόροι του οποίου διατίθενται αποκλειστικά για τη χρηματοδότηση του προγράμματος εξυγίανσης,

ε) αύξηση των ιδίων εσόδων από φόρους, τέλη, δικαιώματα και εισφορές,

στ) αύξηση του ανώτατου συντελεστή επιβολής του Τέλους Ακίνητης Περιουσίας για τα ακίνητα που βρίσκονται στην εδαφική περιφέρεια του δήμου σε ποσοστό μέχρι και 3% και επιβολή του τέλους υποχρεωτικά από το δήμο σύμφωνα με το ποσοστό αυτό μέχρι την οικονομική εξυγίανση του. Ομοίως, αύξηση του συντελεστή επιβολής του τέλους επί των ακαθάριστων εσόδων και παρεπιδημούντων από 0,5% μέχρι και 2%.

ζ) περιορισμό των δαπανών μόνο σε υποχρεώσεις μισθοδοσίας και λοιπές απολύτως ανελαστικές δαπάνες.

7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών ρυθμίζονται οι αναγκαίες λεπτομέρειες για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

8. Οι περιπτώσεις 1-7 της υποπαραγράφου ΣΤ.3 της παραγράφου ΣΤ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (ΦΕΚ Α' 222) καταργούνται.

Άρθρο 4

Αρμοδιότητες του Προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών

1. Στο άρθρο 3B του ν. 2362/1995 (Α' 247), το οποίο προστέθηκε με το άρθρο 5 του ν. 3871/2010 (Α' 141) μετά την παράγραφο 2 προστίθεται νέα παράγραφος ως εξής:

«3. Για την εκτέλεση των καθηκόντων που προβλέπονται στην παράγραφο 2, ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών (ΓΔΟΥ) του Υπουργείου έχει τα ακόλουθα ειδικά δικαιώματα και αρμοδιότητες:

α) Είναι υπεύθυνος για το συντονισμό της προετοι-

μασίας του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής και του ετήσιου προϋπολογισμού του Υπουργείου του και των εποπτευόμενων από το Υπουργείο φορέων, ακολουθώντας τις οδηγίες που παρέχονται από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους (ΓΛΚ) και για την υποβολή τους μετά από έγκριση από τον αρμόδιο Υπουργό στο ΓΛΚ. Ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών λαμβάνοντας υπόψη τα προβλεπόμενα δικαιώματα και κυρώσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 4 και 5 του παρόντος άρθρου, όπως αυτές αναριθμούνται στην παρούσα, εφόσον κρίνει ότι το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής ή ο ετήσιος προϋπολογισμός που υποβάλλει για το Υπουργείο του παραβιάζει τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης ή ότι τα προτεινόμενα ανώτατα όρια δαπανών δεν μπορούν να τηρηθούν κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης του προϋπολογισμού, υποβάλλει σημείωμα προς τον Υπουργό του και το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους διατυπώνοντας τις απόψεις του.

β) Ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών οφείλει να διασφαλίζει ότι η Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών καταρτίζει προβλέψεις για τις μηνιαίες ταμειακές ανάγκες και παρακολουθεί την εκτέλεση του προϋπολογισμού του Υπουργείου και των εποπτευόμενων φορέων σε μηνιαία βάση. Σε περίπτωση που κρίνει ότι συντρέχει κίνδυνος μη τήρησης του προϋπολογισμού και των ανώτατων ορίων δαπανών, ενημερώνει τον Υπουργό και το Γενικό Γραμματέα, προτείνοντας τις απαραίτητες διορθωτικές παρεμβάσεις, περιλαμβανομένων και τυχόν ανακατανομών πιστώσεων.

γ) Ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών είναι υπεύθυνος να εγκρίνει όλες τις οικονομικές δεσμεύσεις και να διασφαλίζει ότι η Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών τηρεί ορθά το μητρώο δεσμεύσεων για το Υπουργείο και διαβιβάζει όλες τις σχετικές πληροφορίες για τις αναληφθείσες δεσμεύσεις στο Ελεγκτικό Συνέδριο και το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους. Οφείλει επίσης να εξασφαλίζει ότι η Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών έχει τα απαιτούμενα συστήματα ώστε να επιτρέπεται η επεξεργασία, η έγκριση και η παρακολούθηση όλων των δεσμεύσεων, μέχρι την πληρωμή των σχετικών υποχρεώσεων.

δ) Όλες οι υπηρεσίες του Υπουργείου ή των εποπτευόμενων φορέων οφείλουν να παρέχουν έγκαιρα στον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών όλες τις πληροφορίες και τα στοιχεία που είναι απαραίτητα για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών του.

ε) Όλες οι πολιτικές, τα προγράμματα ή οι προτάσεις που έχουν αντίκτυπο στον προϋπολογισμό ή το μεσοπρόθεσμο πλαίσιο δημοσιονομικής στρατηγικής του Υπουργείου ή των εποπτευόμενων φορέων πριν υιοθετηθούν πρέπει να υποβάλλονται στον προϊστά-

μενο της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών για τη γνώμη του σχετικά με τη δημοσιονομική επίπτωση. Η εν λόγω γνώμη θα πρέπει να είναι στη διάθεση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, των Υπουργών και των Γενικών Γραμματέων του Υπουργείου, καθώς και των Προϊσταμένων Οικονομικών Υπηρεσιών των φορέων που εποπτεύονται από το Υπουργείο.

στ) Ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών οφείλει να εφαρμόζει τις κατευθυντήριες γραμμές οικονομικής διαχείρισης που εκδίδονται από το ΓΛΚ και μπορεί να προτείνει υποχρεωτικές κατευθυντήριες γραμμές και οδηγίες σχετικά με τη δημοσιονομική διαχείριση για θέματα του Υπουργείου και των εποπτευόμενων φορέων, οι οποίες στη συνέχεια εγκρίνονται από τον Γενικό Γραμματέα ή τον Υπουργό. Η αρμοδιότητα για την έγκριση των εν λόγω κατευθυντήριων γραμμών ή οδηγιών δύναται να μεταβιβάζεται και στον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών.»

2. Οι παράγραφοι 3, 4 και 5 του άρθρου 3B του ν. 2362/1995, το οποίο προστέθηκε με το άρθρο 5 του ν. 3871/2010 αναριθμούνται σε 4, 5 και 6 αντίστοιχα.

Άρθρο 5 **Κατάθεση Απολογισμού και Ισολογισμού** **μέχρι τέλος Νοεμβρίου τρέχοντος έτους** **ανεξάρτητα από την κατάθεση** **του Κρατικού Προϋπολογισμού**

Ο Απολογισμός, ο Ισολογισμός (κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης) και οι λοιπές Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Κεντρικής Διοίκησης μαζί με τη Διαδήλωση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ειδικά για το οικονομικό έτος 2011, εισάγονται για κύρωση στη Βουλή από τον Υπουργό Οικονομικών μέχρι το τέλος Νοεμβρίου τρέχοντος έτους, ανεξάρτητα από την ημερομηνία κατάθεσης στη Βουλή του Προϋπολογισμού οικονομικού έτους 2013.

Άρθρο 6 **Παραμονή των Γενικών Διευθυντών των Υπουργείων** **στην υπηρεσία υπό προϋποθέσεις**

Οι προϊστάμενοι των Γενικών Διευθύνσεων των Υπουργείων, οι οποίοι απολύονται αυτοδίκαια από την υπηρεσία, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, δύναται μετά από αίτησή τους να παραμείνουν στην υπηρεσία μέχρι την επιλογή και τοποθέτηση νέων προϊσταμένων και εφόσον δεν έχουν συμπληρώσει το 67ο έτος της ηλικίας τους.

Άρθρο 7 **Λοιπές διατάξεις**

1. Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 16 του νόμου 3832/2010 (Α' 38), όπως ισχύει, προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Η Αρχή εξαιρείται του πεδίου εφαρμογής του άρθρου 25 του νόμου 2362/1995, όπως ισχύει.»

2. Η παράγραφος 14 του άρθρου 2 του νόμου 3986/2011 (Α΄ 152) αντικαθίσταται ως εξής:

«Το τίμημα που εισπράττει το Ταμείο από την αξιοποίηση των περιουσιακών του στοιχείων, μεταφέρεται το αργότερο μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την είσπραξη του, σε πίστωση του ειδικού λογαριασμού της παραγράφου 5 του άρθρου 4 του ν. 4063/2012 (Α΄ 71) με την ονομασία «Ελληνικό Δημόσιο (ΕΔ) Εισπράξεις και Πληρωμές για την εξυπηρέτηση του Δημοσίου χρέους», αφού αφαιρεθούν τα αναλογούντα λειτουργικά έξοδα και οι διοικητικές δαπάνες του Ταμείου για την αξιοποίηση του περιουσιακού στοιχείου, και χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την αποπληρωμή του δημόσιου χρέους.

3. Το εδάφιο γ΄ της παραγράφου 5 του άρθρου τέταρτου του ν. 4063/2012 (Α΄ 71) τροποποιείται ως εξής:

«Έσοδα του λογαριασμού αυτού αποτελούν οι εισροές από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, το τίμημα που εισπράττει το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου ΑΕ (ΤΑΙΠΕΔ) από την αξιοποίηση των περιουσιακών του στοιχείων αφού αφαιρεθούν τα αναλογούντα λειτουργικά έξοδα και οι διοικητικές δαπάνες του Ταμείου για την αξιοποίηση του περιουσιακού στοι-

χείου, καθώς και τα χρηματικά ποσά από τη συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου στην εξυπηρέτηση του δημόσιου χρέους.»

Άρθρο 8 **Έναρξη ισχύος**

Η ισχύς της παρούσας, η οποία θα κυρωθεί νομοθετικά κατά το άρθρο 44 παράγραφος 1 του Συντάγματος, αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η παρούσα να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 18 Νοεμβρίου 2012

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΑΡΟΛΟΣ ΓΡ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ

Ο ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΝΤΩΝΗΣ Κ. ΣΑΜΑΡΑΣ

ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΤΟΥΡΝΑΡΑΣ, ΠΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ,
ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΑΝΙΤΑΚΗΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ,
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΟΠΟΥΛΟΣ, ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΛΙΒΙΕΡΑΤΟΣ,
ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ, ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΥΚΟΥΡΕΝΤΖΟΣ, ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΑΥΤΑΡΗΣ,
ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΡΟΥΠΑΚΙΩΤΗΣ, ΝΙΚΟΛΑΟΣ - ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ,
ΟΛΓΑ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΟΥΣΟΥΡΟΥΛΗΣ, ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ,
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ, ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΛΑΦΑΤΗΣ, ΜΑΡΙΟΣ ΣΑΛΜΑΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ ΦΥΛΛΩΝ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Σε έντυπη μορφή:

- Για τα Φ.Ε.Κ. από 1 έως 16 σελίδες σε 1 € προσαυξανόμενη κατά 0,20 € για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού.
- Για τα φωτοαντίγραφα Φ.Ε.Κ. σε 0,15 € ανά σελίδα.

Σε μορφή DVD/CD:

Τεύχος	Ετήσια έκδοση	Τριμηνιαία έκδοση	Μηνιαία έκδοση	Τεύχος	Ετήσια έκδοση	Τριμηνιαία έκδοση	Μηνιαία έκδοση
Α΄	150 €	40 €	15 €	Α.Α.Π.	110 €	30 €	-
Β΄	300 €	80 €	30 €	Ε.Β.Ι.	100 €	-	-
Γ΄	50 €	-	-	Α.Ε.Δ.	5 €	-	-
Υ.Ο.Δ.Δ.	50 €	-	-	Δ.Δ.Σ.	200 €	-	20 €
Δ΄	110 €	30 €	-	Α.Ε.-Ε.Π.Ε.	-	-	100 €

- Η τιμή πώλησης μεμονωμένων Φ.Ε.Κ. σε μορφή cd-rom από εκείνα που διατίθενται σε ψηφιακή μορφή και μέχρι 100 σελίδες, σε 5 € προσαυξανόμενη κατά 1 € ανά 50 σελίδες.

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ Φ.Ε.Κ.

Τεύχος	Έντυπη μορφή	Τεύχος	Έντυπη μορφή	Τεύχος	Έντυπη μορφή
Α΄	225 €	Δ΄	160 €	Α.Ε.-Ε.Π.Ε.	2.250 €
Β΄	320 €	Α.Α.Π.	160 €	Δ.Δ.Σ.	225 €
Γ΄	65 €	Ε.Β.Ι.	65 €	Α.Σ.Ε.Π.	70 €
Υ.Ο.Δ.Δ.	65 €	Α.Ε.Δ.	10 €	Ο.Π.Κ.	-

- Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. (έντυπη μορφή) θα αποστέλλεται σε συνδρομητές ταχυδρομικά, με την επιβάρυνση των 70 €, ποσό το οποίο αφορά τα ταχυδρομικά έξοδα.

- Ηκαταβολή γίνεται σε όλες τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.). Το πρωτότυπο διπλότυπο (έγγραφο αριθμ. πρωτ. 9067/28.2.2005 2η Υπηρεσία Επιτρόπου Ελεγκτικού Συνεδρίου) με φροντίδα των ενδιαφερομένων, πρέπει να αποστέλλεται ή να κατατίθεται στο Εθνικό Τυπογραφείο (Καποδιστρίου 34, Τ.Κ. 104 32 Αθήνα).
- Σημειώνεται ότι φωτοαντίγραφα διπλοτύπων, ταχυδρομικές Επιταγές για την εξόφληση της συνδρομής, δεν γίνονται δεκτά και θα επιστρέφονται.
- Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα μέλη της Ένωσης Ιδιοκτητών Ημερησίου Τύπου Αθηνών και Επαρχίας, οι τηλεοπτικοί και ραδιοφωνικοί σταθμοί, η Ε.Σ.Η.Ε.Α, τα τριτοβάθμια συνδικαλιστικά όργανα και οι τριτοβάθμιες επαγγελματικές ενώσεις δικαιούνται έκπτωσης πενήντα τοις εκατό (50%) επί της ετήσιας συνδρομής.
- Το ποσό υπέρ Τ.Α.Π.Ε.Τ. (5% επί του ποσού συνδρομής), καταβάλλεται ολόκληρο (Κ.Α.Ε. 3512) και υπολογίζεται πριν την έκπτωση.
- Στην Ταχυδρομική συνδρομή του τεύχους Α.Σ.Ε.Π. δεν γίνεται έκπτωση.

Πληροφορίες για δημοσιεύματα που καταχωρίζονται στα Φ.Ε.Κ. στο τηλ.: 210 5279000.

Φωτοαντίγραφα παλαιών Φ.Ε.Κ.: τηλ.: 210 8220885.

Τα φύλλα όλων των τευχών της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως διατίθενται δωρεάν σε ηλεκτρονική μορφή από την ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου (www.et.gr)

Ηλεκτρονική Διεύθυνση: <http://www.et.gr> - e-mail: webmaster.et@et.gr

ΟΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ ΑΠΟ 08:00 ΜΕΧΡΙ 13:30

* 0 1 0 0 2 2 8 1 8 1 1 2 0 0 0 8 *

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * ΤΗΛ. 210 52 79 000 * FAX 210 52 21 004